

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Urtos/3/2020
Identifikačné číslo spisu: 3016000029
Dátum vydania rozhodnutia: 16.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3016000029.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Patrika Příbelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 5. augusta 2020 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného A. Z. pre zločin ťažkej krádeže za účelom zárobku sčasti v štádiu pokusu a sčasti dokonaného, podľa § 127, § 128 ods. 1 číslo. 4, § 129 číslo. 1, § 130 štvrtý prípad, sčasti v spojení s § 15 rakúskeho Trestného zákonníka a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 3. júna 2020, č. k. 3Ntc/208/2016-385, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. Z. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 3. júna 2020, č. k. 3Ntc/208/2016-385, podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. por. zamietol žiadosť odsúdeného A. Z., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený

- rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3Ntc/208/2016, zo dňa 23. apríla 2018 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. augusta 2018, sp. zn. 2 Urto 4/2018,
- a
- rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 5T/147/2015, zo dňa 25. októbra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/113/2019, zo dňa 15. októbra 2019.

Odsúdený A. Z. na verejnom zasadnutí konanom 3. júna 2020 podal priamo do zápisnice sťažnosť, ktorú však písomne nezdôvodnil v zákonnej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť ako i konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák., ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa zákona č. 549/2011 Z. z., súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu zistil, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23. apríla 2018, sp. zn. 3Ntc/208/2016, bol podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, uznaný rozsudok Krajského súdu Leoben, sp. zn. 34 Hv 128/15v/81a, zo dňa 29. decembra 2015, právoplatný dňa 26. júla 2016, ktorým bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania zločinu ťažkej krádeže za účelom zabezpečenia príjmu vlámaním sčasti v štádiu pokusu a sčasti dokonaného, podľa § 127, § 128 odsek 1 číslo. 4, § 129 číslo. 1, § 130 štvrtý prípad - čiastočne iVm 15 TZ (platného v Rakúskej republike) na skutkovom základe tam uvedenom, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Súčasne súd rozhodol o nariadení výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody odsúdeného na území Slovenskej republiky a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. a § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. zaradil odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Na základe odvolania odsúdeného Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 518 ods. 4 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 23. apríla 2018, sp. zn. 3Ntc/208/2016, zrušil a podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov rozhodol o uznaní a výkone rozsudku Krajského súdu Leoben, sp. zn. 34 Hv 128/15v/81a, zo dňa 29. decembra 2015 v spojení s rozsudkom Vyššieho krajského súdu Graz z 26. júla 2016, sp. zn. 10 Bs 127/16a, ktorým bol odsúdený A. Z. právoplatne uznaný vinným zo zločinu ťažkej krádeže za účelom zárobku sčasti v štádiu pokusu a sčasti dokonaného, podľa § 127, § 128 odsek 1 číslo. 4, § 129 číslo. 1, § 130 štvrtý prípad, sčasti v spojení s § 15 rakúskeho Trestného zákonníka na skutkovom základe tam uvedenom. Za spáchanú trestnú činnosť bol odsúdenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol odsúdený zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z obsahu pripojeného spisu ďalej najvyšší súd zistil, že odsúdenému bol tiež nariadený výkon súhrnného a úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 40 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 5T/147/2015, zo dňa 25. októbra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/113/2019, zo dňa 15. októbra 2019 za spáchanie pokračovacieho trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. c) Tr. zákona účinného do 31. decembra 2005 na skutkom základe tam uvedenom, na výkon ktorého bol podľa §39a ods. 2 písm. b) Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 zaradený do druhej nápravno-výchovnej skupiny. Uznesením Okresného súdu Trenčín z 31. novembra 2019, sp. zn. 1Nt/244/2019, právoplatným dňa 13. novembra 2019, súd určil podľa § 407 ods. 3 Tr. por. u odsúdeného spoločný spôsob výkonu trestov odňatia slobody postupne

uložených vyššie citovanými rozhodnutiami v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený A. Z. nastúpil na výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky dňa 15. novembra 2018 (č. l. 303 spisu), pričom do výkonu trestu mu bol započítaný výkon väzby a trestu odňatia slobody z odsúdenia v Rakúskej republike (uznané rozhodnutie) a z predchádzajúcich odsúdení v Slovenskej republike.

Krajskému súdu v Trenčíne bol najskôr dňa 12. decembra 2019 doručený návrh odsúdeného na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú vzal späť na základe oznámenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Leopoldov (č. l. 338 spisu). Následne ďalším podaním z 9. marca 2020 žiadal odsúdený o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

Z vyjadrenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Leopoldov z 10. marca 2020 (č. l. 342 spisu) vyplýva, že odsúdený je rozvedený, otec jedného dieťaťa, pôvodným povoláním automechanik, pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol bez pracovného pomeru. Do Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov bol premiestnený dňa 26. novembra 2019 z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu vyhodnotil na požadovanej úrovni, ústavný poriadok dodržiava a časový rozvrh dňa rešpektuje. Príkazy a pokyny personálu ústavu plní bez pripomienok. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. V záťažových situáciách reaguje adekvátne. Snaží sa o spoluprácu s pedagogickým personálom. Počas výkonu trestu bol dvakrát disciplinárne odmenený za vzorné plnenie si pracovných povinností, naposledy dňa 3. marca 2020, disciplinárne potrestaný nebol. K spáchanej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Pracovne je zaradený na pracovisku zameranom na dokladanie tovaru v predajni. Nadriadení sú s jeho pracovnou morálkou spokojní. Pracuje samostatne, zodpovedne, pracovné návyky má osvojené. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiava. Aktívne sa zapája do prác na zlepšenie prostredia ústavu, denne vydáva stravu odsúdeným a zúčastňuje sa rôznych brigád zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku v spoločných priestoroch ústavu. Vo voľnom čase odsúdený sleduje televízne vysielanie, uprednostňuje najmä správy a športové prenosy, počúva rozhlasové relácie, z kartových hier ho baví žolík. Zo športových aktivít sa venuje posilňovaniu. V rámci plánovaných aktivít kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje kvízov a besied. Navštevuje väzenskú knižnicu za účelom zapožičania kníh s problematikou závislosti. Vyrastal v neúplnej rodine. Po ukončení základnej školy nastúpil na stredné odborné učilište strojárske. Po ukončení štúdia vystriedal viacero zamestnaní, pracoval ako mechanik, šofér, barman a taxikár. Sociálny kontakt počas výkonu trestu udržiava s otcom, dcérou a sestrami formou korešpondencie, telefonovania a návštev. Vzťahy sa javia byť harmonické. Stanovené ciele programu zaobchádzania sú priebežne plnené. V rámci plnenia programu zaobchádzania je odsúdený vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, zodpovednosti za svoje konanie a osvete k problematike závislosti. Resocializačná prognóza odsúdeného sa vzhľadom na stredné riziko sociálneho zlyhania javí ako menej priaznivá z dôvodu, že pred nástupom do výkonu trestu opakovane páchal trestnú činnosť, nemal stabilné zamestnanie a odsúdený je za závažnejšiu trestnú činnosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienene prepustenie z výkonu trestu a odporúča podmienene prepustenie s dohľadom.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený bol od roku 1989 až doposiaľ 19 krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť (č. l. 355 - 365 spisu). Zároveň bolo zistené, že v roku 2000 už bol z výkonu iného trestu podmienene prepustený, pričom sa osvedčil.

Vzhľadom na takto zistený stav vecí krajský súd uznesením z 3. júna 2020 podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. žiadosť odsúdeného o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol pre nesplnenie materiálnej podmienky s odôvodnením, že u odsúdeného nebolo preukázané polepšenie a že nemožno u neho v budúcnosti dôvodne očakávať vedenie riadneho života.

S poukazom na uvedené skutočnosti potom najvyšší súd konštatuje, že krajský súd postupoval v súlade

so zákonom, keď na verejnom zasadnutí žiadosti odsúdeného nevyhovel a podmiennečne ho neprepustil, pričom svoje rozhodnutie zodpovedajúcim spôsobom zdôvodnil.

Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že odsúdený nemá automaticky na podmiennečné prepustenie nárok. Zákon ponecháva súdu plne na úvahu, či pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie alebo nie. Samozrejme podmienkou je, aby svoje rozhodnutie racionálne a zrozumiteľne zdôvodnil. Zmyslom podmiennečného prepustenia totiž nie je to, aby za dobré chovanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený (páchateľ) automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu, bez zreteľa na účel trestu. Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho chovania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Táto prognóza musí vyplývať zo zhodnotenia chovania sa odsúdeného počas výkonu trestu a čiastočne i pred jeho výkonom (predchádzajúce odsúdenia). Význam má i zistenie, aké sociálne podmienky sú vytvorené pre odsúdeného po jeho prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Celkovo tak inštitútu podmiennečného prepustenia možno uviesť, že sa jedná o inštitút mimoriadny, bez stanovenia povinnosti súdu odsúdenému vyhovieť. Zároveň však treba podotknúť, že to neznamená, že by súdy mali možnosť ľubovoľného rozhodovania, alebo že by nemali povinnosť svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť.

Cieľom podmiennečného prepustenia je motivovať odsúdeného, aby svojím chovaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Ak bol dosiaľ vykonanou časťou trestu už dosiahnutý účel trestu, je ďalší výkon trestu nepotrebný.

Dôležité je v nadväznosti na už uvedené, správne interpretovať podmienky podmiennečného prepustenia uvedené v § 66 a nasl. Tr. zák., ktoré sú dané kumulatívne.

Prvou podmienkou je vykonanie určitej vyžadovanej časti trestu. Táto je objektívne ľahko zistiteľná.

Druhou podmienkou je preukázanie polepšenia počas doterajšieho výkonu trestu. Splnenie tejto podmienky možno posudzovať až od momentu začatia výkonu trestu odňatia slobody a posudzuje sa do momentu rozhodovania o žiadosti o podmiennečné prepustenie. Je nutné reflektovať celý priebeh výkonu trestu až do momentu rozhodovania o žiadosti. Nie je pritom možné abstrahovať od skutočnosti, že nástup do výkonu trestu odňatia slobody predstavuje výraznú zmenu v doterajšom spôsobe života odsúdeného a je potrebné, aby na režim výkonu trestu odňatia slobody aklimatizoval, pričom aklimatizácia, najmä v počiatočoch, logicky môže spôsobovať určité problémy. Nie je možné preto mechanicky hodnotiť celý výkon trestu bez zohľadnenia plynutia času a zváženia vývoja chovania sa odsúdeného, najmä ak je trest uložený v dlhšej výmere. Treba zdôrazniť, že Trestný zákon vyžaduje preukázanie polepšenia v momente rozhodovania o žiadosti odsúdeného. Ak teda správanie odsúdeného po nástupe do výkonu trestu vykazuje určité problematické rysy, postupom času sa však stabilizuje, nepredstavuje to vo väčšine prípadov prekážku pre konštatovanie o polepšení sa odsúdeného.

Špecifickou okolnosťou ktorá býva zohľadňovaná pri rezultátoch o polepšení sa odsúdeného, je prítomnosť jeho kritického postoja k spáchaniu trestnej činnosti a prijatie zodpovednosti, resp. prítomnosť explicitného priznania sa k spáchaniu skutku, za ktorý bol trest uložený, prípadne absencia takéhoto priznania. Z ustanovenia § 66 Trestného zákona nevyplýva nutnosť predchádzajúceho sa priznania k spáchanej trestnej činnosti ako podmienky na podmiennečné prepustenie. Takáto podmienka nevyplýva ani z judikatúry ústavného súdu, EŠLP, ani z odporúčaní prijatých Radou Európy. Je potrebné poukázať na to, že ani výkon trestu neznemožňuje odsúdenému využívať mimoriadne opravné prostriedky, ktorými by mohol dosiahnuť revíziu svojho odsúdenia. Ak by súdy pri rozhodovaní o naplnení podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody automaticky vyžadovali priznanie sa odsúdeného, bolo by mu odňaté právo na určité „výhrady“ k odsúdeniu, a tým

minimálne aspoň sčasti i na uplatňovanie mimoriadnych opravných prostriedkov. I určité kritické výhrady k odsúdeniu (považovanie odsúdenia za viac či menej nespravodlivé) nemusia totiž automaticky znamenať, že odsúdený trest neprijal, aspoň čiastočne si neuvedomil nesprávnosť svojho konania a v dôsledku toho nemôže preukázať polepšenie. Tiež je možné poukázať na skutočnosť, že priznanie sa ku spáchaniu trestného činu je inštitútom trestného práva procesného a preukázanie polepšenia je inštitútom trestného práva hmotného. Účelom konania o podmiennečnom prepustení ako časti vykonávacieho konania, preto nemôže byť získanie priznania sa odsúdeného. Iste, medzi kritickým postojom k vlastnej trestnej činnosti (teda i priznaním sa) a polepšením môže byť a v praxi často i je úzka obsahová súvislosť, oba inštitúty však nemožno vzájomne zamieňať. Súdny konajúce o podmiennečnom prepustení tak musia zvážiť, do akej miery absencia priznania sa, či existencia určitých výhrad k odsúdeniu, bránia vysloveniu záveru, že odsúdený preukázal polepšenie.

Tretou podmienkou je prognóza očakávania vedenia riadneho života. Už z povahy veci je samozrejme, že sa jedná len o odhad, prognózu zo strany súdu smerom do budúcnosti, pričom súd musí pri svojej úvahe zohľadniť všetky aktuálne informácie, ktoré má k dispozícii pri rozhodovaní o žiadosti. Nie je teda vyžadované „stoppercentné“ presvedčenie, že odsúdený nespácha v budúcnosti trestnú činnosť, jedná sa vždy len o pravdepodobnostnú úvahu. Za „vedenie riadneho života“ možno považovať určitý minimálny rámec, v ktorom spoločnosť považuje od každého občana, aby sa vyvaroval páchania trestnej činnosti či opakovaného páchania priestupkov. Vedenie riadneho života môže byť pritom zo strany rozhodujúceho súdu „poistené“ uložením probačného dohľadu spolu so stanovením určitých špecifických povinností či obmedzení. Tieto povinnosti či obmedzenia by logicky mali vychádzať z poznania charakteristík a špecifik osobnosti odsúdeného. Prognóza vedenia riadneho života býva vo väčšine prípadov konštatovaná na základe zistení, že odsúdený ma zabezpečené sociálne zázemie, zamestnanie, udržiaval kontakt s rodinou. Zohľadňuje sa samozrejme i trestná minulosť odsúdeného, závažnosť aktuálneho odsúdenia a tiež počet jeho prípadných podmiennečných prepustení v minulosti. Samotný faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je preto dôležitým, pri prognóze očakávania vedenia riadneho života, táto prognóza však nemôže byť založená výlučne a len na jeho trestnej minulosti. Ak by totiž záver súdu o nenaplnení podmienky očakávania vedenia riadneho života bol založený výlučne a primárne len na okolnostiach a dôvodoch, ktoré hrali úlohu pri ukladaní samotného trestu odňatia slobody (predchádzajúce odsúdenia, závažnosť trestnej činnosti), mohlo by prísť k porušeniu zásady zákazu ne bis in idem. Ani trestnú minulosť teda nemožno hodnotiť mechanicky, bez previazanosti na aktuálne správanie a charakteristiky odsúdeného, i keď samozrejme zhodnotiť ju treba, a to v vrátane už prípadne zahladených odsúdení. V prípade predchádzajúcich odsúdení je potrebné zohľadniť, aký bol medzi nimi časový odstup a aká bola ich závažnosť (či gradovala atď.).

V danom prípade z písomného hodnotenia i z dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa na verejnom zasadnutí vyplýva, že formálna podmienka na podmiennečné prepustenie, spočívajúca vo výkone pomernej časti trestu, bola splnená.

Vo vzťahu k posúdeniu splnenia materiálnej podmienky pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v intenciách, ako boli vyššie uvedené, je potrebné súhlasiť s názorom krajského súdu, že táto nebola splnená v časti preukázania polepšenia a dôvodného očakávania vedenia riadneho života v budúcnosti (na slobode). Je potrebné uviesť, že pri prognózovaní splnenia tejto podmienky je potrebné vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ako už uviedol v napadnutom rozhodnutí krajský súd, odsúdený v relatívne krátkych časových intervaloch po predchádzajúcich odsúdeniach, resp. po výkonoch uložených trestov opakovane ďalej páchal trestnú činnosť, a to predovšetkým majetkového charakteru. Doteraz bol celkovo 19 krát súdne

trestaný, a to za trestné činy páchané na území Slovenska, Českej republiky i Rakúskej republiky. I keď niektoré tresty má zahladené, súd pri prognózovaní polepšenia a schopnosti viesť v budúcnosti na slobode riadny život, môže prihliadnúť i k trestom už zahladeným, aby posúdil prípadnú mieru celkovej kriminálnej narušenosti páchatel'a a vedel prognózovať rozsah prípadného nutného úsilia zo strany odsúdeného, ktorým sa bude pomerovať, či a v akom rozsahu bola potrebná náprava dosiahnutá.

Ďalej je potrebné poukázať i na to, že napriek tomu, že vo forme podmieneného prepustenia v minulosti dostal šancu preukázať, že sa polepšil a povedie riadny život, zlyhal a opakovane sa dopúšťal ďalšej trestnej činnosti a bolo mu potrebné opakovane ukladať aj nepodmienené tresty odňatia slobody. Uvedené svedčí o tom, že odsúdený nemá dostatočne pevne vybudované vnútorné morálne mechanizmy, ktoré by boli schopné fungovať ako zábrany prekračovania zákona. Jeho osobnosť sa teda zrejme, čo sa týka sklonov ku páchaniu trestnej činnosti, ani plynutím času a osobnými skúsenosťami nezmenila.

Správanie odsúdeného počas aktuálneho výkonu trestu je síce pozitívne hodnotené, avšak to skôr svedčí o tom, že odsúdený sa počas opakovaných výkonov trestov dokázal na toto prostredie adaptovať a svoje správanie vie zrejme korigovať len pod neustálou kontrolou svojho správania zo strany orgánov trestnej represie. I keď riaditeľ ústavu odporučil podmienené prepustenie s dohľadom, toto konštatovanie má len odporúčací charakter a je plne na úvahe súdu posúdiť, či podmienky na podmienené prepustenie boli splnené.

Uvedené skutočne nesvedčí o dostatočnom vnútornom prerode odsúdeného v tom zmysle, že by preukázal polepšenie a bolo by od neho dôvodné očakávať že v budúcnosti povedie riadny život. V zmysle ustanovenia § 66 ods.2 Tr. zák. bolo potrebné prihliadnúť i na skutočnosť, že odsúdený spáchal viacero trestných činov, ktoré sú zločinmi, jedná sa teda o trestnú činnosť vyššej závažnosti. Aktuálne trest vykonáva v ústave so stredným stupňom strázenia, na čo pri úvahách o splnení podmienok podmieneného prepustenia bolo potrebné tiež prihliadnúť.

Vychádzajúc z uvedeného sa aj najvyšší súd plne stotožnil so záverom krajského súdu, že odsúdený A. Z. splnil iba formálnu podmienku podmieneného prepustenia, podmienka materiálna však splnená nebola.

Aj najvyšší súd, v zhode so súdom krajským, zastáva názor, že páchanie trestnej činnosti odsúdeného nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale že sa jedná o osobu, ktorá opakovane trestnú činnosť pácha, pričom nie je záruka, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa opakovane trestnej činnosti nedopustí. Uvedené potvrdzuje aj už spomínané hodnotenie rizika sociálneho zlyhania odsúdeného, z ktorého je zrejme, že jeho resocializačná prognóza je menej nepriaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je stredné.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odsúdený zatiaľ výkonom trestu dostatočne nepreukázal polepšenie a nie je splnená ani podmienka budúceho riadneho života. V tejto súvislosti je možné poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/08, zo 14. februára 2008, podľa ktorého „(...) zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienené prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy".

Krajský súd preto nepochybil, keď vzhľadom na zistené skutočnosti zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nie sú splnené zákonné podmienky, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.